

BATI ANADOLU'DA BULUNAN HELLENİSTİK ÇAĞ VE ROMA İMPARATORLUK ÇAĞI GİRLAND (ASKI) LI SUNAKLARI

Mükerrem (USMAN) ANADOLU(*)

Yapraklı dal, çiçek, meyva, meşe yaprağı ve meşe palamutu, sarmaşık yaprağı ve sarmaşığın yuvarlak meyvaları, çam kozalağı gibi bitkisel elemanların bir araya getirilerek taenia (kurdele)lar (taeniae) ile sarılması sonucu oluşmuş olan girland (askı) motifi, adını taşımakta olduğu türdeki lâhitlerden başka kare veya daire biçimindeki bir taban üstünde yükselen sunakların süslenmesinde de kullanılmıştır. Bundaki girland taşıyıcıları, genellikle koyun, sığır, keçi, karaca ve geyik gibi çift tırnaklı hayvanların kesik kafalarıdır. Zaten motif, daha eski çağların ahşap sunaklarının yan yüzeylerine tutturulmuş çivilere çakılmış olan girland'lardan çıkmadır(1).

Tarihi kesin olarak bilinen en eski girland motifi, Bergama Krallığı'nın kurucusu Philetairos tarafından inşa ettirilmiş olan Demeter Tapınağı'ndaki girland motifidir(2). Bundaki kesik kafalar diğer dokuları çürüyüp yok olmuş ve sadece kemik olarak kalmış olan kesik kafa (bukranion)lardır. Gene Bergamadaki Athena Polias Tapınağı'nın propylon'undaki kesik kafa (bukephalion)lar ise, yeni ölmüş hayvan başı şeklinde işlendiklerinden et, deri, kıl, gözler ve kulaklarını muhafaza etmektedirler(3).

Genellikle mermerden yapılmış olan girland'lı sunaklar, 0,60 ilâ 0,90 m. yüksekliğindeki mermer masalar şeklindedirler. Bunlarda, motifin değişmez elemanı olan girland veya girland'lar, taenia'lar (taeniae) ile girland taşıyıcılarına bağlıdır (Res. 1 - 3, 5, 9 - 12, 14 a - 16 ve 18 - 22). Bazen altlarından birer üzüm salkımı sallanır (Res. 7, 9, 11, 15 ve 16). Lâkin girland taşıyıcısız olarak gösterilmiş olan girland (Res. 13, 17 ve 25) veya kendisinden sonraki girland'a bağlı olarak gösterilmiş olan girland (Res. 4, 23 ve 24) lı sunaklar da vardır.

(*) Prof. Dr., Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi.

(1) M. Honroth, *Stadtrömische Girlanden. Ein Versuch zur Entwicklungsgechichte römischer Ornamentik*, Instituts Verlag, 1971.

(2) *Athenische Mitteilungen*, c. (1910), s. 382, 437, lev. 20.

(3) Dr. O. Bingöl'ün henüz yayımlanmamış olan tezi.

Zaman zaman sadece kemikten ibaret olan kesik kafalar (bucrania) ele alınmışlardır (Res. 2 a ve 2 b, 3, 19, 21, 24 a ve 24 b ve 26). Lâkin yeni ölmüş hayvan kafaları (Bukephalia), daha fazla kullanılmışlardır (Res. 1, 5, 9 - 12, 14 - 16, 18, 20, 22 ve 27). Bazen değişik türdeki girland taşıyıcıları da karşımıza çıkarlar.

Hellenistik Çağ girland'ları, sadece yapraklardan yapılmış olup incedirler, ortalarında kalınlaşmaz ve aşağıya doğru sarkmazlar (Res. 17). Roma İmparatorluk Çağı girland'ları, ortalarında kalınlaşır ve aşağıya doğru sarkarlar. Hellenistik Çağ girland'larının orta noktaları vurgulanmıştır. Yapraklar, orta noktalarda yön değiştirirler (Res. 8, 13, 17 ve 26). Roma İmparatorluk Çağı girland'larının yaprakları hep aynı yöne bakarlar (Res. 5, 10, 11, 15, 20, 23 ve 24).

Girland üstü alanlar, bazen boş (Res. 4, 9, 11, 18 - 21, 23 ve 26) bazen rozet (Res. 5, 12 ve 15), phiale veya patera (Res. 8), yaprak (Res. 10), büst (Res. 27) gibi dekoratif elemanlar ile doldurulmuşlardır. Dolgu elemanı veya elemanlarının sunağın ithaf edilmiş olduğu tanrı veya tanrıça ile ilişkili olduğu da olur. Örneğin Bergama'da bulunmuş olan Zeus Sunağı'ndaki boşluk, şimşek demeti taşımakta olan bir kartal motifi ile doldurulmuştur (Res. 13). Şimşek demeti ile kartal, Zeus'ün simgeleridir. Bergama Asklepieion'unun girişinde yer alan sunağın boşluğunda, bir phiale veya patera'dan süt içmekte olan bir çift yılan yer alır (Res. 8). Yılan, Sağlık Tanrısı Asklepios'un kutsal hayvanıdır. Manisa Müzesi'ndeki 244 env. no.lu sunağın boşluklarında, haşhaş kozaları, ay, yıldız ve el aynası yer alırlar (Res. 2 a, 2 b ve 2 c). Ephesos (Selçuk) Müzesi'ndeki 1728 env. no.lu sunakta da, başaklar, haşhaş kozaları ile sepet ve meş'ale saptanır (Res. 14 a - 14 c). Başaklar ile haşhaş kozaları, tanrıça Demeter'in simgeleridir. Demeter'in Yeraltı Dünyası (Hades) na kaçırılmış olan kızı Persephone'yi arayışını canlandıran dinsel törenlerde, meş'alenin kullanılmış olması çok doğaldır. Stratonikeia (Eskihisar) da bulunmuş olan sunakta girland taşıyıcısı olarak kullanılmış olan Eros, tanrıça Aphrodite veya oğlu Eros ile ilişkili olmalıdır(4) (Res. 7). Denizli Müzesi'nde bulunan bir sunakta bulunan 10 insan veya tanrı büstünün ne anlama geldiğini henüz bulmuş değiliz (Res. 24 a). Aphrodisias (Geyre) da bulunmuş olan sunaklardan birisinde, dolgu elemanı olarak Medusa başı vardır

(4) İzmir'in Tepecik semtindeki yol inşaatı sırasında bulunup Konak'taki Arkeoloji Müzesi'ne getirilmiş olan 9253 envanter numaralı sunakta da, girland'lar Eros'lar tarafından taşınmaktadırlar.

BATI ANADOLU'DA BULUNAN HELLENİSTİK ÇAĞ VE ROMA İMPARATORLUK ÇAĞI GİRLAND (ASKI) LI SUNAKLARI

(Res. 15). Medusa başı, koruyucu figür olarak tapınak çatılarında ve lâhitlerde kullanılır. İzmir'in Kapılar Müzesi'ndeki kare tabanlı sunakta, girland üstü alanlar, lâhitlerde olabildiği gibi büstler ile doldurulmuşlardır (Res. 16).

Bazı sunaklar, gövdelerinin üst kısmında, rozet'lerle süslü birer band'a maliktirler (Res. 10, 11, 19 ve İzmir'deki S. Mermercioğlu'nun özel koleksiyonunda bulunan sunak).

Sunaklar, girland'larının üslûbuna göre tarihlendirilebilirler. Yani, Hellenistik Çağ sunaklarındaki girland'lar genellikle ince olup kalınlıklarını değiştirmeksizin devam ederler. Orta nokta, vurgulanmıştır. Yaprakları, bu noktaya gelince yön değiştirirler. Roma İmparatorluk Çağı sunaklarındaki girland'lar, ince başlayıp ortalarına doğru kalınlaştıklarından sarkarlar, özellikle M. S. III. yüzyılın başlarında yapılmış olan sunakların girland'ları, çok yüklüdürler (Res. 1, 7, 14 - 16, 20, 23, 24 a ve 24 b). Lâkin yazıta sahip olan sunaklardan daha fazla bilgi edinilmektedir. Örneğin Bergama'da, Hellenistik Çağ'a ait olan Çeşmeli Ev'de bulunup müzeye getirilmiş olan sunak Dionysos Kathegemon'a(5), Manisa Müzesi'ndeki 320 (1228) env. no. lu sunak Men Aksiottenos'a(6). Saitta (Sidaskale) de bulunup İzmir'in Kapılar Müzesi'ne getirilmiş olan sunak(7) ise İmparator Augustus'a ithaf edilmiş olduğunu belli eder. Uşak Müzesi'nde bulunan sunak(8) ile Kula'da bulunup ta Manisa Müzesi'ne getirilmiş olan sunak hangi kutsal varlığa ithaf edilmiş olduğunu belli ettikten başka yaptırtmış olan kişinin adını da verir. Uşak Müzesi sunağını, kölelikten vatandaşlığa yükselmiş ve varlık kazanmış olan Euphrastos yaptırtmıştır(9). Manisa Müzesi sunağı ise, Artemon tarafından ithaf edilmiştir. Birincisinin ithaf tarihi, M. Ö. 104, ikincisinin ithaf tarihiyse, M. S. 184/185'dir.

- (5) M. J. Mellink, «Archeology in Asia Minor», *American Journal of Archeology*; c. (1979), s. 340, Lev LIV
- (6) P. Hermann, K. Z. Polatkan, «Das Testament des Epikrates und andere neue Inschriften», *Philosophisch - Historische Klasse. Sitzungsberichte*, 265, c. 1 (Wien, 1969), s. 54/55.
- (7) Henüz yayımlanmamış olan bu sunak, H. Malay ve G. Petzl tarafından ayrıca yayımlanacaktır.
- (8) A. R. R. Sheppard, «Inscriptions from Uşak, Denizli and Hisar Köy», *Anatolian Studies*, c. XXXI (1981), s. 19 - 20, lev. I a.
- (9) Euphrastos, Sebaste (Selçukler) de Gerousia üyesi bile olmuştur.

MÜKERREM (USMAN) ANADOLU

Sardeis (Sart) de bulunup Manisa Müzesi ne getirilmiş olan 244 env. no.lu sunak ta. yazıtlıdır. Yayımlanmamış olan bu sunakta ithaf görmüş olan kutsal varlığın hangi varlık olduğu anlaşılamamıştır. Epigraf Dr. H. Malay, bunu Geç Hellenistik veya Erken Roma İmparatorluk Çağı'na tarihler (Res. 2 b'de yazıt). Saitta (Sidaskale) sunağı da, aynı kişi tarafından M. Ö. 27 ilâ M. S. 14'e tarihlenir. Zira Octavianus, M. Ö. 27'den önce «Augustus» ünvanını henüz almış deildi. M. S. 14'de de öldü (Res. 12).

Emircik'te bulunup Denizli Müzesi'ne getirilmiş olan yazıtlı sunağın 3 tarafında da yazıt vardır. Bu, pek çok epigraf tarafından incelenmiş ve çeşitli şekillerde yorumlanmıştır. Burada yazılı olan metin, bir şiirdir. Sunağı yaptırtmış olan Gaius'un musevilikten de etkilenmiş bir hristiyan olması olasılığı fazladır(10) (Res. 25).

K A T A L O G

KARE TABANLI GİRLAND'LI SUNAKLAR

Kat. no. 1 Res. no. 13

Şimdiki Yeri : Bergama Müzesi

Env. no. su:

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Bir kenarının uzunluğu :

Tanımlanması

Girland taşıyıcıları gösterilmemiş. Girland üstü boşlukta şimşek demeti taşıyan bir kartal figürü var. Yayımlanmamış.

Kat. no. 2 Res. 17

Şimdiki Yeri: Bergama Müzesi

Env. no. su :

Çıkış Yeri :

Yüksekliği :

(10) Bu sunak, birçok epigraf tarafından incelenmiş ve çeşitli şekillerde yorumlanmıştır. En yeni yorum, A. R. R. Sheppard tarafından R. E. C. A. M. Notes and Studies No. 6, «Jews, Christians and Heretics in Acmonia and Eumenia», *Anatolian Studies*, c. XXIX (1979), s. 176 - 179 da verilmektedir.

BATI ANADOLU'DA BULUNAN HELLENİSTİK ÇAĞ VE ROMA
İMPARATORLUK ÇAĞI GİRLAND (ASK)LI SUNAKLARI

Bir kenarının uzunluğu :

Tanımlanması

Girland taşıyıcıları gösterilmemiş. Girland üstü boşlukta birşey yok.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 3 Res. 17

Şimdiki Yeri : Bergama Müzesi

Env. no. su :

Çıkış Yeri : Hellenistik Çağa ait Çeşmeli Ev

Yüksekliği :

Bir kenarının uzunluğu :

Tanımlanması

Girland taşıyıcıları gösterilmemiş. Girland'ın önünde bir kantharos var.

Yazıtlı

Kaynaklar

M. J. Mellink, «Archeology in Asia Minor», *American Journal of Archeology*. c. Lxxxiii (1979), s. 340.
lev Lıv

Kat. no. 4 Res. 14 a - 14 c

Şimdiki Yeri : Ephesos (Selçuk) Müzesi

Env. no. su :

Çıkış Yeri :

Yüksekliği :

Bir kenarının uzunluğu :

Tanımlanması

Kesik kafa (koyun) ve girland motifi ile süslüdür. Girland üstü boşluklarda, meş'ale, sepet ve haşhaş kozası ile basaklar yer alıyorlar.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 5 Res. 10

Şimdiki yeri : Denizli Müzesi

Env. no. su : 120

Çıkış Yeri : Nekropolis

Yüksekliği : 1.01 m.

Bir kenarının uzunluğu : 0.615 ve 0,63 m.

Tanımlanması

MÜKERREM (USMAN) ANADOLU

Kesik kafa (koyun) ve girland motifi ile süslü.
Girland üstü boşluklarda, kabara ve rczet motifi.
Yayımlanmamış.

Kat. no. 6 Res. 16

Şimdiki yeri : İzmir (Kapılar) Arkeoloji Müzesi
Env. no. su :
Çıkış yeri :
Yüksekliği :
Bir kenarının uzunluğu :

Tanımlanması

Kesik kafa (koyun) ve girland motifi ile süslü.
Ön taraftaki girland'ın altından bir üzüm salkımı sal-
lanmakta. Girland üstü boşluklarda, büstler.
Yayımlanmamış.

Kat. no. 7 Res. 6

Şimdiki yeri : Klaros (Gāvurköy) örenleri.
Çıkış yeri : Tapınakların olduğu yerde *in situ* durum-
da.
Yüksekliği :
Bir kenarının uzunluğu :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) ve girland motifi ile süslü. Gir-
land'lar, kesik kafaların üstünden geçmekte.
Yayımlanmamış.

Kat. no. 8

Bugünkü yeri : Manisa Müzesi
Env. no. su : 320 (1226)
Çıkış yeri : Maionia (Menye)
Yüksekliği : 0,88 m.
Bir kenarının uzunluğu : 0,29 m.

Tanımlanması

Kesik kafa (koyun)lar tarafından taşınan girland'
lar ile süslü. Girland üstü boşluklarda birşey yok.

Kaynaklar

P. Hermann, K. Z. Polatkan, «Das Testament des
Epikrates und andere neue Inschriften aus dem Mu-
seum von Manisa», *Österreichische Akademie der*

BATI ANADOLU'DA BULUNAN HELLENİSTİK ÇAĞ VE ROMA
İMPARATORLUK ÇAĞI GİRLAND (ASKI)LI SUNAKLARI

Wissenschaften, Philosophisch - Historische Klasse,
Sitzungsberichte 265, c. 1, Abhandlung Wien, 1969, s.
54/55, no. 11.

Kat. no. 9

Şimdiki yeri : Priene (Güllübahçe), Bouleuterion.
Çıkış yeri : Priene (Güllübahçe). Bouleuterion'da, in
situ durumda kalmış.

Yüksekliği :

Bir kenarının uzunluğu :

Tanımlanması

Kesik kafa (koyun)lar tarafından taşınan defne
yapraklı girland'lar ile süslü. Girland üstü boşluklar-
da, phiale veya patera'lar ve büstler var.

Kaynaklar

M. Schede, Die Ruinen von Priene, s. 63, res. 77.

Kat. no. 10 Res. 12

Şimdiki Yeri : İzmir (Kapılar) Müzesi.

Çıkış yeri : Saitta (Sidaskale) örenleri

Yüksekliği: 0.76 m.

Bir kenarının uzunluğu: 0.21 m.

Tanımlanması

Kesik kafa (koyun)lar tarafından taşınan girland'
lar.

Girland üstü boşluktaki bir yuvarlağın içinde bir ro-
zet var.

Yazıtlı :

Αὐτοκράτορι
Καίσαρι θεοῦ υἱῷ
Σεβαστῶι.

Yazıtı, H. Malay tarafından incelenmekte.

Kat. no. 11 Res. 25

Şimdiki yeri : Denizli Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri : Emircik

MÜKERREM (USMAN) ANADOLU

Yüksekliği : Halen 0, 935 m. Üst tarafı kırık.

1924'de ölçüldüğünde 1, 17 m. idi

Bir kenarının uzunluğu :

Tanımlanması

Ön cephede bulunan girland, alt ve üst yazılı alan arasında yer almakta. Girland taşıyıcıları gösterilmemiş.

Yan taraflarında da yazıt var.

Kaynaklar

Yazıtlar, birkaç defa yayınlanmışlardır. En son yorum, A. R. R. Sheppard'ın yorumu (R. E. C. A. M. Notes and Studies no. 6, *Anatolian Studies*, c. xxix (1979), s. 176 - 179) dur.

YUVARLAK TABANLI SUNAKLAR

Kat. no. 12, Res. 20

Şimdiki yeri : Afyonkarahisar Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) ve girland motifi ile süslü.

Girland üstü boşluklarda birşey gösterilmemiş.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 13, Res. 15

Şimdiki yeri : Aphrodisias (Geyre) Müzesi

Env. no. su :

Çıkış Yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) ve girland motifi ile süslü.

Girland üstü boşluklarda, Medusa başı ve rozet var.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 14, Res. 9

Şimdiki yeri : Aydın Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

BATI ANADOLU'DA BULUNAN HELLENİSTİK ÇAĞ VE ROMA
İMPARATORLUK ÇAĞI GİRLAND (ASKİ) LI SUNAKLARI

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) ve girland motifi ile süslüdür. Girlandlar altından sallanan bir üzümün salkımına malik.

Girland üstü boşluklarda birşey yok.
Yayımlanmamış.

Kat. no. 15, Res. 3

Şimdiki yeri : Bergama Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) ve girland motifi ile süslü, Her girland'ın altında bir üzüm salkımı sallanmakta. Girland üstü boşluklarda, birşey yok.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 16, Res. 3

Şimdiki yeri : Bergama Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) (kemik) ve girland motifi ile süslü. Girland üstü boşluklarda, rozet yer almakta.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 17, Res. 8

Şimdiki yeri: Bergama Asklepieion'unun girişi.

Çıkış yeri : Asklepieion'un girişinde, in situ durumda durmakta.

Yüksekliği :

Çapı :

Girland taşıyıcıları gösterilmemiş. Girland'ın yaprakları, çift yönlü. Girland üstü boşluklarda, phiale veya patera ve yılanlar var.

Kendi başına yayımlanmamış.

MÜKERREM (USMAN) ANADOLU

Kat. no. 18, res. 22

Şimdiki yeri : Bodrum Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (koyun) (kemik) ve girland motifi ile süslü.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 19, Res. 19

Şimdiki yeri : Bodrum Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) (kemik) ve girland motifi ile süslü. Girland üstü boşluklarda birşey yok.

Sunağın üst tarafında, rozetler ile süslü bir band yer almakta.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 20, Res. 11

Şimdiki yeri : Datça'daki okul

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) ve girland motifi ile süslü.

Girland üstü boşluklar, doldurulmamış.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 21, res. 4

Şimdiki yeri : Denizli Müzesi

Env. no. su : 118

Çıkış yeri : Nekropolis

Yüksekliği : 1.06 m.

BATI ANADOLU'DA BULUNAN HELLENİSTİK ÇAĞ VE ROMA
İMPARATORLUK ÇAĞI GİRLAND (ASKI)LI SUNAKLARI

Taban Çapı : 0.63, gövde çapı 0,525 m.

Tanımlanması

Girland taşıyıcıları gösterilmemiş. Girland üstü boşluklarda, birşey yok.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 22, res. 23

Şimdiki yeri : Denizli Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Girland taşıyıcıları gösterilmemiş. Girland üstü boşluklarda, birşey yok.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 23, res 24

Şimdiki yeri : Denizli Müzesi

Env. no. su : 17

Çıkış yeri : 1971 kazıları

Yüksekliği : 1.05 m.

Taban Çapı : 0,63, gövde çapı 0,48 m.

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) (kemik) ve girland motifi ile süslü. Girland üstü boşluklardan birisinde çelenk gibi birşey var. Bunun dış kenarında 10 tane büst yer alıyor. Bu, yerel bir inançla ilişkili bir simge olsa gerek. Başka bir yerde, benzeri görülmemiş.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 24, res. 21

Şimdiki yeri : Manisa Müzesi

Env. no. su : 243

Çıkış yeri :

Yüksekliği : 0,78 m.

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) (kemik) ve girland motifi ile süslü. Girland üstü boşluklarda birşey yok.

Yayımlanmamış.

MÜKERREM (USMAN) ANADOLU

Kat. no. 25. res. 2 a ve 2 b

Şimdiki yeri : Manisa Müzesi

Env. no. su : 244

Çıkış yeri : Sardeis

Yüksekliği : 0,64 m.

Çapı : altta 0,32 m, üstte 0,27 m.

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) (kemik) ve girland motifi ile süslü. Girland üstü boşluklarda, haşhaş kozaları, hilâl, yıldız ve el aynası motifleri var.

Yayımlanmamış.

Kat. no, 25, res. 2 a ve 2 b

Şimdiki yeri : Manisa Müzesi

Env. no. su : 244

Çıkış yeri : Sardeis

Yüksekliği : 0,64 m.

Çapı : altta 0,32 m, üstte 0,27 m.

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) (kemik) ve girland motifi ile süslü. Girland üstü boşluklarda haşhaş kozaları, hilâl ve yıldız ve el aynası motifleri var.

Yazıtlı

NO - - - - HMONOΣ

ΤΡΙΤΟΣ - - ΠΤΡΟΦΟΡΟΣ

μητρὶ (?) ΣΚΕΠΝΟΥ ἀνέθηκε.

Yazıtı, iyice okunamıyor.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 26

Şimdiki yeri : İzmir (Konak) Müzesi

Env. no. su : 9253

Çıkış yeri : Tepecik

Yüksekliği : 0,62 m.

Çapı : 0, 365 m.

Tanımlanması

Eros'lar tarafından taşınmakta olan girland motifi ile süslü. Girland üstü boşluklarda, birşey yok.

Yayımlanmamış.

BATI ANADOLU'DA BULUNAN HELLENİSTİK ÇAĞ VE ROMA
İMPARATORLUK ÇAĞI GİRLAND (ASKI) LI SUNAKLARI

Kat. no 27, res, 18

Şimdiki yeri : Kedreai (Sedre veya Şehir adası)

Çıkış yeri : Tapınak alanı

Yüksekliği :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) ve girland motifi ile süslü,
Girland üstü boşluklarda, birşey yok.

Yayımlanmamış.

Gökova Körfezi kıyısındaki Gelibolu'da bunun
gibi iki sunak daha görünmekte.

Kat. no. 28, res. 10

Şimdiki yeri : Knidos (Reşadiye burnu)

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) ve girland motifi ile süslü.
Girland üstü boşlukta, yaprak.

Sunağın üst tarafında rozet'ler ile süslü bir band
ile dandaneler var.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 29

Şimdiki yeri : Kyme (Nemrut)

Çıkış yeri : Kyme kazıları

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa ve girland motifi ile süslü. Girland
üstü boşluklarda, phiale veya patera var.

Kaynaklar

E. Phuhl, Das Beiwerk aufden ostgriechieshen
Grabreliefs

Jahrbuch des Instituts, c. xx (1905), s. 88 vd. res. 18

M. Fraser, Phodian Funerary Monuments, no 88
e.

Kat. no. 30, res. 5

Şimdiki yeri : Manisa Müzesi

MÜKERREM (USMAN) ANADOLU

Env. no. su :

Çıkış yeri :

Yükseklği : 0,60 m.

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) ve girland motifi ile süslü.

Girland üstü boşluklarda, birşey yok.

Üst kısmı kırık ve noksan

Yayımlanmamış.

Kat. no. 31

Şimdiki yeri : İzmir'de oturan S. Mermercioğlu'nun evi

Çıkış yeri : Datça

Yükseklği : 0,60 m.

Çapı : 0,40 m.

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) ve girland motifi ile süslü.

Girland'ların altından üzüm salkımı sallanıyor.

Girland üstü boşluklarda, bezeme yok.

Sunağın üst kısmında, rozet'ler ile süslü bir band var.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 32

Şimdiki yeri : Miletos Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri :

Yükseklği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (sığır) ve girland motifi ile süslü.

Girland üstü boşluklarda, arslan başı var.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 33, res. 7

Şimdiki yeri : Stratonike (Eskihisar). Okul.

Yükseklği :

Çapı :

Tanımlanması

Eros'lar tarafından taşınmakta olan girland'lar ile süslü. Girland'ların altında üzüm salkımları

Yayımlanmamış.

Kat. no. 33

Şimdiki yeri : Stratonike (Eskihisar). Okul.

BATI ANADOLU'DA BULUNAN HELLENİSTİK ÇAĞ VE ROMA
İMPARATORLUK ÇAĞI GIRLAND (ASKI) LI SUNAKLARI

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa ve girland motifi ile süslü. Girland'ların altından üzüm salkımları sallanmakta Girland üstü boşluklarda, bezeme yok.

Yayımlanmamış.

Kat. no. 34

Şimdiki yeri : Troia Müzesi

Env. no. su:

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa ve girland motifi ile süslü. Girland üstü boşluklarda, phiale veya patera'lar var.

Kaynaklar

C. Tokgöz, A. Travel Guide to the historical treasures of Turkey, s. 81'in karşısındaki resim.

Kat. no. 35

Şimdiki yeri : Uşak Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri : Sebaste (Selçukler)

Yüksekliği : 0,98 m.

Çapı : 0,49 m.

Tanımlanması

2 kesik kafa arasından sallanan bir girland motifi var.

Ön ve arka tarafı yazıtlı :

Ἵπερ τῆς Αὐτοκράτορος
Νέρουα Τραιανοῦ Καίσα-
ρος Σεβαστοῦ Γερμανικοῦ < ὕ >
Δακικοῦ αἰωνίου δια-
μονῆς τε καὶ νεικῆς
Εὐφραστος Καίσαρος
δοῦλος ἔτους
ρπη' μη(νός) θ'

MÜKERREM (USMAN) ANADOLU

Çevirisi:

«188 yılının (M.S. 104) dokuzuncu ayında, İmparator'un kölesi Euphrastos, İmparator Nerva Traianus Caesar Augustus Germanicus Dacicus'un ebedi selâmeti ve zaferi için (dua eder)».

Kaynaklar

A. R. R. Sheppard, Inscriptions from Uşak, Denizli and Hisar Köy., *Anatolian Studies*, c, xxxı (1981), s. 19 - 20, Lev. I a.

Kat. no. 36

Şimdiki yeri : Bergama Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa (koyun, keçi) ve girland motifi ile süslü. Girland'ın yaprakları, ortada yön değiştirmekteler. Girland üstü boşluklarda, bezeme yok.

Kaynaklar

H. Winnefeld, *Altertümer von Pergamon*, c viı/2, s. 337, no. 418, lev. xLi; M. Fraser, *Rhodian Funerary Monuments*, 71 a.

Kat. no. 37, res. 26

Şimdiki yeri : Fethiye Müzesi

Env. no. su :

Çıkış yeri :

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Kesik kafa ve girland motifi ile süslü. Kesik kafalar, koyunlara veya keçilere ait olup kemik şeklinde gösterilmişler. Girland üstü boşluklarda birşey yok. Yayınlanmamış.

Kat. no. 38, res. 27

Şimdiki yeri : Isparta Müzesi

Env. no. su : 91 282

Çıkış Yeri Neapolis (Şarkıkaraağaç)?

BATI ANADOLU'DA BULUNAN HELLENİSTİK ÇAĞ VE ROMA
İMPARATORLUK ÇAĞI GİRLAND (ASKI) LI SUNAKLARI

Yüksekliği :

Çapı :

Tanımlanması

Sadece bir tarafında kabartma var.

Kesik kafa (koyun) ve girland motifi ile süslü. Girland'ın aşağıya sarkışı, normal değil. Girland boşluğunda bir büst var. İşçiliği, çok iyi değil.

Yayımlanmamış.

RESİMLER

Res. 1— Denizli Müzesi'ndeki kare ta-
banlı sunak (Kat. no. 5)

Res. 2 a— Manisa Müzesi'ndeki 244
env. no.lu sunak (Kat. no.
25)

Res. 2 b— Manisa Müzesi'ndeki 244 env. no.lu sunak (Kat. no. 25)

Res. 3— Bergama Müzesi'ndeki yuvarlak tabanlı sunak (Kat. no. 15)

Res. 4— Denizli Müzesi'ndeki yuvarlak tabanlı sunak (Kat. no. 21)

Res. 5— Manisa Müzesi'ndeki 145 env. no.lu sunak (Kat. no. 30)

Res. 6— Klaros, İkinci Tapınak ın yakınında bulunmakta olan sunak (Kat. no. 7)

Res. 7— Stratonike'de bulunmuş olan yuvarlak tabanlı sunak (Kat. no. 33)

Res. 8— Bergama, Asklepieion'un girişinde bulunan sunak (Kat. no. 17)

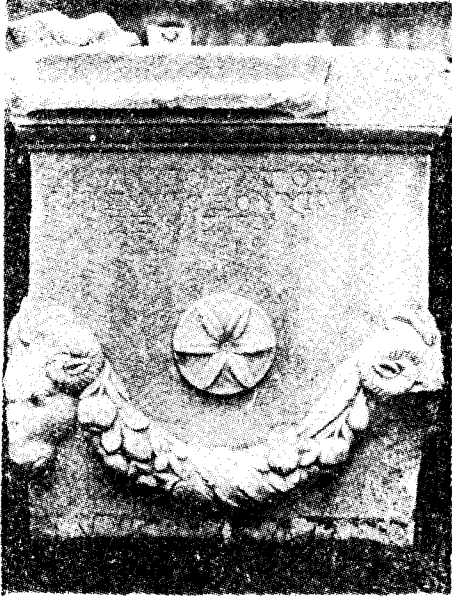
Res. 9— Aydın Müzesi'ndeki sunak (Kat. no. 12)

Res. 10— Knidos'da bulunmuş olan sunak (Kat. no. 28)

Res. 11— Datça'da bulunan sunak (Kat. no. 20)

Res. 12— İzmir (Kapılar) Müzesi'nde bulunan 8808 env. no.lu sunak (Kat. no. 10)

Res. 13— Bergama Müzesi'nde bulunan sunak (Kat. no. 3)

Res. 14 a— Ephesos (Selçuk) Müzesi'ndeki 1728 env. no.lu sunak (Kat. no. 4)

Res. 14 b— Ephesos (Selçuk) Müzesi'ndeki 1728 env. no.lu sunak (Kat. no. 4)

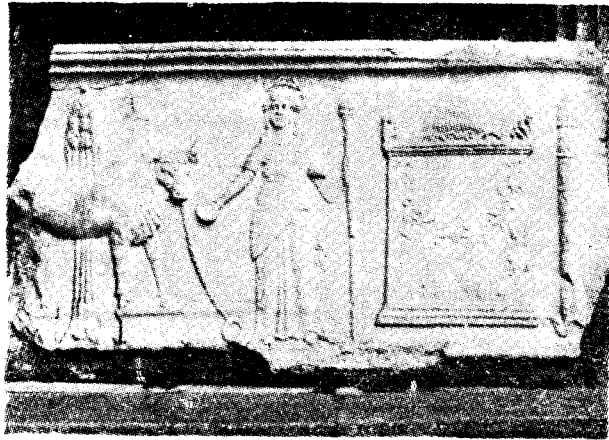
Res. 14 c-- Ephesos (Selçuk) Müzesi'ndeki 1728 env. no.lu sunak (Kat. no. 4).

Res. 15-- Aphrodisias (Geyre)'de bulunan sunak (Kat. no. 13)

Res. 16— İzmir (Kapılar) Müzesi'ndeki sunak (Kat. no. 6)

Res. 17— Bergama Müzesi'ndeki bir kabartmanın üzerinde bulunan sunak resmi (Kat. no. 2)

Res. 18— Kedreai (Sedre veya Şehir adası) da bulunan sunak
(Kat. no. 27)

Res. 19— Bodrum'da bulunan sunak
(Kat. no. 19)

Res. 20— Afyonkarahisar Müzesi'nde bulunan sunak (Kat. no. 12)

Res. 21— Manisa Müzesi'nde bulunan 243 env. no.lu sunak (Kat. no. 24).

Res. 22— Bodrum'da bulunan sunak
(Kat. no. 18)

Res. 23— Denizli Müzesi'nde bulunan
sunak (Kat. no. 22)

Res. 24 a— Denizli Müzesi'nde bulunan sunak (Kat. no. 23)

Res. 24 b— Denizli Müzesi'nde bulunan sunak (Kat. no. 23)

Res. 25— Denizli Müzesi'nde bulunan
Emircik kökenli sunak
(Kat no. 11)

Res. 26— Fethiye Müzesi'ndeki Boukranion ve Gi-
land'lı sunak (Kat. no. 37)

Res. 27— Isparta Müzesi'ndeki 91282 env. no.lu sunak
(Kat. no. 38)